

IZ DELOVNIH ORGANIZACIJ

ROG: zdaj bodo podpisali nov sporazum

Tovarna Rog je organizirana kot temeljna organizacija združenega dela od konca 1971. leta, ko se je priključila sarajevskemu Unisu. Takrat so v okviru Unisa ustanovili grupacijo proizvajalcev koles in opreme za kolesa s sedežem v Ljubljani. V tej grupaciji so štiri temeljne organizacije združene: tovarna dvokoles Rog-Trubarjeva, tovarna bicikla Rog-Ilidža pri Sarajevu, tovarna opreme Rog-Savljje in trgovsko podjetje Kolesar, vendar je za slednje že sklenjeno, da

sti sporazum je bil marsikje preozek, tako da nekaterih stvari sploh ni zajemal. To smo izpopolnili — od odgovornosti posameznih temeljnih organizacij do odgovornosti skupnosti temeljnih organizacij in odgovornosti ter pristojnosti skupinskih ter individualnih izvršilnih organov na vseh ravneh.

Mi v Rogu smo od vsega začetka želeli doseči, da bi Unis ne bil delovna organizacija, pač pa sestavljena organizacija in bi bila delovna organizacija na nivoju našega podjetja. Tako

drugi strani razumemo, da je v Unisu tudi industrija takšne vrste, ki se je ne da kar tako drobiti.

Kako je tekla razprava o osnutku samoupravnega sporazuma in kako so v njej sodelovali komunisti, smo vprašali sekretarja osnovne organizacije ZK v podjetju VLADA SMREKARJA.

»Bili smo aktivni od vsega začetka. Sodelovali smo pri sestavljanju samoupravnega sporazuma in na vseh razpravah. Zdaj ko smo pred sprejemanjem, smo posamezne tovariše zadolžili, da bodo samoupravni sporazum natančno proučili in ga pojasnjevali članom kolektiva.«

ZE ČETRTA VARIANTA SPORAZUMA

»Ta varianta, ki jo bodo dokončno oblikovali v Sarajevu, je že četrta,« ga je dopolnil Franc Rogič. »Vse dosedanje je obravnaval tudi politični aktiv in podal tudi svoje pripombe, o katerih se bodo te dni dokončno odločili v Unisu. Nekateri pripombe, ki smo jih dali, se nam zdijo bistvene za naše delo. Tako si na primer ne znamo predstavljati, kako bi delali brez svojega žiro računa. Imamo tudi pripombe na določila o združevanju sredstev, kjer ni določena niti višina teh sredstev niti prioriteta uporabe. V zadnjem predlogu je še vedno pisalo, naj bi delavski svet podjetja skupaj s proizvodnim programom vsako leto določal tudi višino združenih sredstev in v kakšen namen jih bomo porabili. Mi pa mislimo, da bi moralo biti že v sporazumu o združitvi TOZD ali pa v posebnem samoupravnem sporazumu določeno, zakaj se sredstva združujejo in koliko jih bo sme kdo porabili. Mora biti jamstvo, da bodo združeni denar porabile vse delovne organizacije, ki ga vlagajo. Imamo tudi pripombo, da bi morali nekatere najpomembnejše odločitve na glavnem delavskem svetu sprejemati samo soglasno.«

Na koncu je rekel sekretar osnovne organizacije ZK v podjetju Vlado Smrekar: »Naše delavce položaj naše delovne organizacije v okviru Unisa vsekakor zanima. Zato smo razdelili tisoč izvodov samoupravnega sporazuma, da bi ga ljudje pregledali. Vendar se nam zdi, da to ni dovolj. Potrebni so še neposrednejši stiki. Zato bo v času razprave vedno na razpolago človek, ki bo lahko odgovarjal na vprašanja. Tako bo lahko vsak delavec iz prve roke dobil odgovor, če mu kaj ne bo jasno.«

L. J.

ZMAJ: ena TOZD na 400 zaposlenih

O tem, kako v tovarni baterij Zmaj izvajajo nove zakonske predpise, smo se pogovarjali s sekretarjem osnovne organizacije zveze komunistov v delovni organizaciji, Zdenkom Kranjcem.

»Že avgusta 1972 smo imenovali komisijo, ki smo ji dali nalogo pripraviti reorganizacijo podjetja glede na ustavna dopolnila. Nastalo je vprašanje našega dislociranega obrata v Sentvidu pri Stični. Ker imamo enoten delovni program in se pri proizvodnji dopolnjujemo, smo se v začetku lanskega leta na zborih delovnih ljudi odločili za eno temeljno organizacijo združenega dela. Obenem smo pripravljali priključitev k združenem podjetju Iskra. 17. aprila 1973 so se naši delavci na referendumu odločili za priključitev k Iskri.

Novi statut naše temeljne organizacije smo sprejeli 26. septembra 1973. Samoupravo smo organizirali na nivoju delovnih skupin. Celotna TOZD ima 400 zaposlenih, ki so razdeljeni v sedem delovnih skupin s po 21 do 106 zaposlenimi. Proizvodni obrati tvorijo tri delovne skupine, preostale štiri pa drugi sektorji. Pred kratkim je tudi oddelek vzdrževanja izrazil željo, da bi bil samostojna delovna skupina, ker imajo svoje posebne probleme. To zdaj pripravljamo.

Ko se delovne skupine sestajajo v svojstvu zbora delovnih ljudi, sprejemajo statut in druge splošne akte delovne organizacije, perspektivne in letne gospodarske načrte, občasne in zaključne račune. Razen tega odloča zbor delovnih ljudi tudi o statutarnih vprašanjih, samoupravnih sporazumih, ugotavljanju in delitvi dohodka, združevanju sredstev z drugimi delovnimi organizacijami, o sredstvih v skladih podjetja in podobnem. Če sprejmejo skupine različna stališča, posreduje arbitražna komisija, ki pride čez mesec dni na zbor delovnih ljudi z na

ovo pripravljenim predlogom.

Zbor delovnih ljudi tudi voli upravne organe temeljne organizacije združenega dela. To so delavski svet, svet za medsebojna razmerja v združenem delu in svet za notranjo samoupravno kontrolo. Vsi ti organi imajo po 13 članov. Devet članov vanje izvoli proizvodni sektor, ostali štirje sektorji pa volijo v samoupravne organe po enega zastopnika.

Kako deluje samoupravna delavska kontrola v vaši delovni organizaciji?

»Svet za notranjo samoupravno kontrolo trenutno obravnava vprašanje nekega nekurativnega blaga. V vse upravne organe smo skušali delegirati ljudi, ki bodo čim bolj delali. Svet za notranjo samoupravno kontrolo bo seveda pregledoval tudi druge stvari. Ob zaključnem računu bodo pregledali potne stroške, dnevnice, kilometrine in druge stroške poslovanja, da bi videli, ali niso kateri izmed njih nesorazmerno visoki — in če so, bodo ugotavljali vzroke. Na pobudo zveze komunistov v delovni organizaciji bomo tudi pripravili program izobraževanja za vse organe samoupravljanja, da bi lahko čim uspešneje delovali. Posebno pozornost bomo posvetili prav samoupravni delavski kontroli.«

Kako ste obveščali delavce o ustanavljanju TOZD in o novem statutu?

»Ze med izdelavo statuta smo delavce sproti obveščali. Razpravljali smo po sektorjih, da bi lahko šli čim bolj v širino. Družbenopolitične organizacije so statut obravnavale na političnem aktivu in dale svoje pripombe. Osutek smo razmnožili, da je prišel na dva do tri zaposlene. Delavce seznanjamo z odločitvami samoupravnih organov v internem časopisu in na druge načine. Lahko rečem, da so dobro seznanjeni s svojimi pravicami in dolžnostmi.« L. J.

ROG: Adi Omersel centrira kolesa

bodo ustanovili samostojno delovno organizacijo.

Kljub temu, da so že dve leti temeljna organizacija združenega dela, so morali v Rogu, oziroma v Unisu na osnovi ustavnih dopolnil sprejeti nov samoupravni sporazum.

PRVI SPORAZUM V MARSICEM PREOZEK

Šef kadrovske splošnega oddelka v Rogu na Trubarjevi cesti FRANC ROGAČ nam je povedal:

»Ravno zdaj smo poslali v Sarajevo zadnje pripombe k samoupravnemu sporazumu in te dni bomo na zborih delov-

nih ljudi sprejemali dokončno besedilo, ki je usklajeno z novimi zakonskimi predpisi. Ko smo sprejemali stari sporazum, marsikaj še ni bilo jasno. Tudi imeli možnost, da v okviru svoje delovne organizacije ustanovimo več temeljnih organizacij. Ta naš predlog pa ni bil sprejet. V okviru Unisa velja tako imenovano »predmetno načelo«, po katerem naj bo vsaka temeljna organizacija tehnološka celota, ki se s svojimi izdelki pojavlja na trgu in je popolnoma sposobna za samostojno poslovanje.

Mi bi želeli več možnosti za ustanavljanje TOZD, toda po

Kaj bo s Knaflevim prehodom?

Tole je zgodba, ki ni posebno vesela. A naj jo pove predstavnik hišnega sveta Wolfova 6 Karel Mržek, ki je o tem spregovoril tudi na zadnji seji sveta za komunalne in stanovanjske zadeve:

Sredi Ljubljane že tri leta ostaja Knaflev prehod neurejen in pozabljen. Najprej je bilo to opravičljivo zaradi adaptacije mestne hranilnice. Toda medtem je prehod začel spreminjati svoj prvotni namen.

V spodnjem delu prehoda se je na zelenicah razvilo divje parkiranje, tako da zelenic v resnici ni več. Ob delavskih parkira do 22 vozil, včasih tudi tovornjak.

K spremembi prehoda in njegovih obrobnih zelenic v poslovno-manipulacijske površine prispeva zlasti obrat in skladišče Ljubljanskih mlekarn, kamor tovornjaki dostavljajo blago, ne meneč se dosti za red.

ZMAJ: stroj za montažo ploščatih baterij